

राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील
विद्यार्थ्यांकरिता परदेशात पदव्युत्तर पदवी व
पी.एच.डी. अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती
योजना.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन पुरकपत्र क्रमांक: अविवि २०१९ / प्र.क्र.२११ / का-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक: २० जून, २०२४

वाचा :- शासन निर्णय क्रमांक: अविवि २०१९ / प्र.क्र.२११ / का-६, दिनांक २३.११.२०२३.

शासन पुरकपत्र :-

उपरोक्त संदर्भाधीन शासन निर्णयामध्ये, परिच्छेद क्र. ७ नंतर खालीलप्रमाणे परिच्छेद क्र. ७ (अ) चा
समावेश करण्यात येत आहे.

७ (अ) परदेशी शिष्यवृत्तीकरिता मंजूर करण्यात येणारे अभ्यासक्रम:-

Science, Technology, Engineering and Mathematics	Medicine and Biology	Agriculture	Liberal Art & Humanities	Law & Commerce
*Permissible Courses:- P.G./ Ph.D.	*Permissible Courses:- P.G./ Ph.D.	*Permissible Courses:- P.G./ Ph.D.	*Permissible Courses:- P.G./ Ph.D.	*Permissible Courses:- P.G./ Ph.D.
1	2	3	4	6
1. Civil	1. M. Pharm	1. Agriculture	1. Sociology	1.L.L.M.
2. Mechanical	2. Public Health	2. Agricultural Economics	2.Psychology	2. MBA in Finance/ Marketing/ H.R./ System Analysis
3. Electrical	3. Microbiology	3. Horticulture	3.Philosophy	
4. Chemical		4. Animal Husbandry	4.Economics	
5. Computer			5. Commerce	
6. Production			6. Applied Art	
7. Industrial Engg.			7. Fine Art	
8. Environmental Engineering			8. Literature	
9. Mining Engg.				
10. Petrochemical				
Electronic & TC				
Information Technology/ Information System/ Information Science/				

	Computer Engineering				
11.	Bio-Technology				
12.	Genetic Engineering				
13.	Nano Technology				
14.	Industry Internet of Things (IIOT)				
15.	Cyber Law/Cyber Security				
16.	Biomedical Engg.				
17.	Climate Change				
18.	Artificial Intelligence				
19.	Reversible energy				
20.	Climate Change				
21.	Data Analysis				
22.	Cloud Computing				
23.	General Science				
24.	Maths				
25.	Physics				
26.	Chemistry				
27.	Botany				
28.	Zoology				
29.	Statistics				
30.	Physics				

टिप.

१. Only accredited Universities/Institutions of Foreign Countries will only be considered.
२. वरील अभ्यासक्रम हे निर्देशनात्मक असून विद्यार्थ्यांने परदेशी विद्यापीठामध्ये प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचा समावेश कोणत्या शाखेकरीता करावयाचा याचा निर्णय घेण्याचे अधिकार निवड समितीस राहतील.
३. शासन निर्णयामधील परिच्छेद क्र. ११ नंतर खालीलप्रमाणे परिच्छेद क्र. ११ (अ) चा समावेश करण्यात येत आहे.

(११) (अ) गुणवत्ता यादी व विद्यार्थ्यांची निवड यादी तयार करण्याची कार्यपद्धती :-

शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करणा-या विद्यार्थ्यांपैकी इतर सर्व अटींची पूरता होणा-या विद्यार्थ्यांच्या प्राप्त गुणांचे मुल्यांकन खालील प्रमाणे करून त्याचे एकूण गुण विचारात घेऊन गुणवत्ता यादी तयार करण्यात येईल.

I) पदव्युत्तर पदवी व पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमाकरिता :

अ.क्र.	उत्तीर्ण केलेला अभ्यासक्रम	प्राप्त केलेले गुण	गुणांचे मुल्यांकन
१	SSC	५५ ते ७५%	५
		७५% पेक्षा जास्त	१०
२	HSC	५५ ते ७५%	५
		७५% पेक्षा जास्त	१०

३	पदवी	५५ ते ७५%	५
		७५% पेक्षा जास्त	१०
४	QS World Ranking Average	१ ते ५०	५०
		५१ ते १००	४०
		१०१ ते १५०	३०
		१५१ ते २००	२०

II) डॉक्टरेट अभ्यासक्रमाकरिता :

अ.क्र.	उत्तीर्ण केलेला अभ्यासक्रम	प्राप्त केलेले गुण	गुणांचे मुल्यांकन
१	SSC	५५ ते ७५%	५
		७५% पेक्षा जास्त	१०
२	HSC	५५ ते ७५%	५
		७५% पेक्षा जास्त	१०
३	पदवी	५५ ते ७०%	५
		७० ते ८५%	१०
		८५% पेक्षा जास्त	२०
४	पदव्युत्तर पदवी	५५ ते ७०%	५
		७० ते ८५%	१०
		८५% पेक्षा जास्त	२०
५	QS World Ranking Average	१ ते ५०	५०
		५१ ते १००	४०
		१०१ ते १५०	३०
		१५१ ते २००	२०

- (१) मूळ शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ७ प्रमाणे अभ्यासक्रमनिहाय विद्यार्थी प्रवेश संख्या निर्धारीत केलेली असून त्या मर्यादेत विद्यार्थ्याची निवड करावयाची आहे. त्यामुळे, निर्धारीत केलेल्या सर्व अभ्यासक्रमांसाठी प्रथमतः वरील "।" व "॥" करीता दोन स्वतंत्र एकत्रित गुणवत्ता याद्या तयार कराव्यात.
- (२) अ) गुणवत्ता यादी तयार करतांना समसमान (Tie) गुणवत्ता असलेल्या प्रकरणी QS World Ranking जेष्ठताक्रम असलेल्या विद्यार्थ्यांस गुणवत्ता यादीत वरचे स्थान देण्यात यावे.
 ब) त्यानंतरही समसमान गुण असल्यास पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरीता पदवी अभ्यासक्रमाचे आणि पीएचडी अभ्यासक्रमाकरीता प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरीता पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाचे गुण विचारात घेण्यात यावेत.
 क) त्यानंतरही समसमान गुणवत्ता असल्यास वयाने जेष्ठ असलेल्या उमेदवारास वरचे स्थान देण्यात यावे.
- (३) मात्र, गुणवत्ता यादीमध्ये समसमान गुणवत्ता असलेल्या अभियांत्रिकी व विज्ञान या शाखेच्या प्रकरणी वरील २ ब) व २ क) चा विचार न करता या विद्यार्थ्याची निवड करताना Emerging areas of science and technology चा प्राधान्याने विचार केला जाईल. उदा. Atmospheric sciences, Adaptation and mitigation of Climate Change, Automation and Artificial Intelligence, Renewable

Energy, Energy Efficiency Techniques, Biotechnology, Nano Technology, Industry Internet of Things, Data Analytics, Cloud Computing, Cyber Security इ. अभ्यासक्रमांना प्राधान्य दिले जाईल.

- (४) गुणवत्ता याद्या तयार केल्यानंतर मूळ शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ७ प्रमाणे शाखानिहाय पात्र विद्यार्थ्याची निवड करण्यात यावी. ही निवड करताना एकूण लाभार्थी विद्यार्थ्यांमध्ये ३०% विद्यार्थिनीची निवड करणे आवश्यक आहे.
- (५) निवड यादीस शासनाची मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर आवश्यक ते आदेश निर्गमित करण्यात येतील.

३. परदेश शिष्यवृत्तीसाठी विद्यार्थ्यांनी सादर करावयाचा अर्जाचा नमूना व हमीपत्राचा नमूना :-
परदेश शिष्यवृत्तीसाठी लागणारा अर्जाचा नमूना संदर्भाधीन शासन निर्णयामध्ये परिशिष्ट “अ” मध्ये नमूद करण्यात आला आहे. तसेच हमीपत्राचा नमूना परिशिष्ट “ब” मध्ये नमूद करण्यात आलेला आहे.

४ सदर शासन पुरकपत्र महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आले असून त्याचा सांकेताक क्रमांक २०२४०६२०१६३६४८५६१४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मो. बा. ताशिलदार)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्राचे अपर मुख्य सचिव
३. मा. उपमुख्यमंत्राचे प्रधान सचिव
४. मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री अल्पसंख्याक विकास यांचे खाजगी सचिव
५. मा. संसद सदस्य, महाराष्ट्र राज्य
६. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
७. सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
८. मा. विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधापमंडळ राचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
९. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
१०. सर्व विभागीय आयुक्त
११. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
१२. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. अपर मुख्य सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
१७. महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा), मुंबई / नागपूर,

१८. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
१९. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी. डी. बॅरके नं. १, योगक्षेम समोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉइट, मुंबई ४०००२०.
२०. इंडियन नॅशनल कॉग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश कॉग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-४०००२५.
२१. नॅशनलीस्ट कॉग्रेस पार्टी, ठाकरशी हाऊरा, जे. एन. हेरेडीया गार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई-४०००३८.
२२. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०००२८.
२३. बहुजन समाज पार्टी, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी. एस. जी. भवन, प्लॉट नं. ८३-अ, कलेक्टरकॉलनी, चैबेर, मुंबई ४०००१४.
२४. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस. व्ही. पटेल रोड, मुंबई-४००००४,
२५. भारतीय कम्युनिस्ट (मार्क्सवादी) पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-४०००१३.
२६. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राज गड मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर मुंबई-२८
२७. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई. २९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
२८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई, ३१. सर्व जिल्हा कोषागार, अधिकारी
२९. संचालक, (उच्च शिक्षण, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे
३०. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई
३१. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय, मुंबई
३२. सर्व विभागीय उपसंचालक (प्राथमिक)
३३. सचिव, महाराष्ट्र राज्य, अल्पसंख्याक आयोग
३४. व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, मुंबई
३५. व्यवस्थापकीय संचालक, मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ, मुंबई
३६. सह सचिव / उप सचिव/ अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३७. अवर सचिव (अर्थसंकल्प शाखा), अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
३८. निवडनस्ती.

परिशिष्ट- अ

-अर्जाचा नमुना-

अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी परदेश शिष्यवृत्ती योजना-
सन २०२४-२५ साठी अज.

प्रति,
मा. आयुक्त,
समाज कल्याण आयुक्तालय,
महाराष्ट्र राज्य, ३, चर्च पथ, पुणे- ४११ ००१.

अर्जदाराचा फोटो

(स्व साक्षांकित)

विषय : अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी परदेश शिष्यवृत्ती योजनेसाठी अर्ज सादर करणेबाबत... (सन २०२४-२५)

महोदय,

अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी परदेश शिष्यवृत्ती योजना या योजनेअंतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यासाठी मी माझी वैयक्तिक व कुटुंबाची माहिती या अर्जाव्वारे खालीलप्रमाणे सादर करीत असून मला सदर शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात यावी, अशी विनंती आहे.

अ) अर्जदाराची सर्वसाधारण माहिती:-

१	विद्यार्थ्याचे संपूर्ण नांव :-	
अ.	ज्या अभ्यासक्रमासाठी दावा करू इच्छितो त्या अभ्यासक्रमाचा प्रकार व शाखा- (PG/PhD)	अ) PG/PhD:-
ब.	विज्ञान, तंत्रज्ञान, अभियांत्रिकी व गणित/ औषधी व जैवशास्त्र/ लिबरल आर्ट व ह्युमॅनिटीज/ शेतकी/ कायदा व वाणिज्य यापैकी लागु असेल ते नमुद करावे.	शाखा :-
२	पत्रव्यवहाराचा संपूर्ण पत्ता :-	
३	भ्रमणधनी क्रमांक :-	
४	विद्यार्थ्याचा धर्म व जात	
५	(अ) विद्यार्थ्याची जन्म तारीख :- (ब) दि.१ मे, २०२४ रोजीचे वय:-	
६	विद्यार्थ्याचा ई-मेल :-	
७	विद्यार्थ्याचा आधार (AADHAR) क्रमांक/नोंदणी क्रमांक:- (प्रत जोडावी)	

अ	विद्यार्थ्याचा PAN क्रमांक:-						
८	महाराष्ट्र राज्याचा रहिवास आहे काय ?						
९	शैक्षणिक स्थिती/पात्रता माहिती-टिप-CGPA/GPA Conversion प्रमाणपत्राचे आधारे टक्केवारी नमुद करणे व ते जोडलेले नसल्यास अपात्र ठरविण्यात येईल.						
	परीक्षेचे नांव	उत्तीर्ण अभ्यासक्रमा चे नांव	परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे वर्ष	उत्तीर्ण झालेल्या शैक्षणिक संस्थेचे नांव व विद्यापीठाचे नांव	विद्यापीठाचे एकूण गुण	प्राप्त केलेले गुण	गुणांची टक्केवारी Grade/GPA etc. असल्यास टक्केवारी दर्शविलेले प्रमाणपत्र जोडणे
	SSC						
	HSC/ Diploma						
	पदवी						
	पदव्युत्तर / पदवी						
	GRE/ GMAT						
	TOEFL/ IELTS						
१०	(अ) विद्यार्थ्याचा व्यवसाय (ब) नोकरी करीत असल्यास नोकरीचा तपशील (क) हुद्दा/पदनाम (ड) अर्जदारास व्यवसाय/नोकरीमधून मिळणारे वार्षिक उत्पन्न (पुरावा जोडावा) (इ) नोकरी करीत असल्यास कार्यालयाचे ना हरकत प्रमाणपत्र जोडले आहे काय? (फ) विद्यार्थ्याच्या कार्यालयाचा संपुर्ण पत्ता:- (ह) विद्यार्थ्याच्या कार्यालयाचा दूरध्वनी क्रमांक:- (ग) विद्यार्थ्याच्या कार्यालयाचा ई मेल:-						
११	(अ) वैवाहिक स्थिती-(लागू असलेल्या ठिकाणी खुण करावी)	विवाहित/अविवाहित/विधवा/घटस्फोटीत/परित्यक्ता/पतीपासून विभक्त					
	(ब) विवाहीत असल्यास पती किंवा पत्नीचे व मुलांची नावे, वय, व उमेदवाराशी नाते	१. २. ३.					
	(क) विवाहित उमेदवारांच्या बाबतीत (ि) पती/पत्नीचे नाव व संपूर्ण रहिवास पत्ता						

	<p>(ii) पती/पत्नीचे व्यवसाय/नोकरी करत असलेल्या ठिकाणाचे नाव, पदनाम व नोकरीच्या ठिकाणाचा पत्ता</p> <p>(iii) पती/पत्नीचे आधार कार्ड व पॅन कार्ड क्र (प्रत सोबत जोडावी)</p> <p>(iv) मुले शिकत असल्यास त्यांचे जन्मदाखले (प्रत जोडावी)</p> <p>(v) त्यांना परदेशात सोबत घेवून जाणार का?</p>	
	<p>(ऱ) विधवा/घटस्फोटीत/परित्यक्ता/पतीपासून विभक्त असलेल्या महिला उमेदवार वडीलांकडे राहत असल्यास व त्यांचे उत्पन्न प्रमाणपत्र व विधवा/घटस्फोट/परित्यक्ता/पतीपासून विभक्त असल्याचे कायदेशीर कागदपत्रांचा तपशील (प्रत जोडावी)</p>	
१२	<p>विद्यार्थ्याच्या आधार संलग्न भारतातील बँक खात्याची माहिती-</p> <p>१. खातेदाराचे नाव-</p> <p>२. बँकेचे नाव-</p> <p>३. बँक शाखेचे नाव-</p> <p>४. खाते क्र.-</p> <p>५. IFSC क्र.-</p> <p>६. MICR क्र.-</p>	
१३	<p>पासपोर्ट क्रमांक-</p> <p>जारी दिनांक-</p> <p>वैधता दिनांक-</p>	
१४	<p>अ. विद्यापीठाचे ऑफर लेटर क्र. व दिनांक-</p>	
	<p>ब. ऑफर लेटर विनाअट/अटीसहीत (नमूद करावे)</p>	
	<p>क. ऑफर लेटर अटीसह असल्यास कोणती अट आहे? ते नमूद करावे.</p>	
	<p>ड. ऑफर लेटरमधील अभ्यासक्रम</p>	
	<p>इ. ऑफर लेटर निर्गमित करणाऱ्या अधिकारी यांचे नाव व पदनाम</p>	<p>नाव:</p> <p>पदनाम:</p>
१५	<p>यापुर्वी आपण राज्य किंवा केंद्र शासनाच्या परदेश शिष्यवृत्तीचा लाभ घेतला आहे काय ?</p> <p>i) असल्यास वर्ष-</p> <p>ii) परदेशातील शैक्षणिक संस्थेचे नाव व देश-</p> <p>iii) अभ्यासक्रमाचे नाव-</p> <p>iv) अभ्यासक्रमाचा कालावधी-</p> <p>v) मिळालेली शिष्यवृत्तीची रक्कम-</p>	

(ब) अर्जदाराच्या पालकांची सर्वसाधारण माहिती:-									
१	(अ) विद्यार्थ्याच्या पालकाचे संपूर्ण नांव:-								
	(ब) पालकांचा निवासस्थानाचा पूर्ण पत्ता:-								
	(क) संपर्काचा दूरध्वनी क्रमांक:-								
	(ड) (एस.टी.डी. कोडसह / मोबाईल क्रमांक)								
	(ई) ई-मेल पत्ता:-								
२	(अ) विद्यार्थ्याचा पालकांचा व्यवसाय (ब) पालक नोकरी करीत असल्यास नोकरीचा तपशील (क) हुद्दा/पदनाम (ड) पालकांस व्यवसाय/नोकरीमधून मिळणारे वार्षिक उत्पन्न (पुरावा जोडावा) (ब) पालकांच्या कार्यालयाचा पत्ता:- (क) कार्यालयाचा दूरध्वनी क्रमांक:- (एस.टी.डी. कोडसह) (ड) कार्यालयाचा ई-मेल पत्ता:-								
(क) कुटुंबाचे सर्व मार्गानी मिळुन एकत्रित वार्षिक उत्पन्नाबाबतची माहिती:-									
१	कुटुंबातील सर्व व्यक्तीचे सन २०२३-२४ मधील सर्व मार्गाने मिळणारे एकूण उत्पन्न: (यामध्ये विद्यार्थी व कुटुंबात इतर व्यक्ती नोकरी अथवा व्यवसाय करीत असल्यास त्यांचे एकत्रित उत्पन्न उत्पन्नाच्या दाखल्यात नमूद करावे व त्याबाबतचे आयकर विवरणपत्र अर्जासोबत सादर करावे. वडील हयात नसल्यास तसा अर्जात उल्लेख करून मृत्युचा दाखला जोडणे आवश्यक आहे किंवा विभक्त असल्यास तसे अर्जात नमूद करून त्याबाबतचे न्यायालयाचे कागदपत्र जोडणे आवश्यक आहे.)				१. एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रूपये	<hr/> _____ जोडलेले आहे / नाही			
					२. आयकर विवरणपत्र	<hr/> जोडलेले आहे / नाही.			
					३. वडील हयात नसल्यास मृत्युचा दाखला जोडलेला आहे/नाही.				
					४. आई वडील विभक्त असल्यास न्यायालयाचे संबंधित कागदपत्र जोडलेले आहे/ नाही.				
(ड) विद्यार्थ्याच्या कुटुंबाची माहिती :- विद्यार्थ्याच्या माहितीसह (सोबत राशनकार्ड आवश्यक)									
	विद्यार्थ्याच्या कुटुंबाचा तपशील:-								
१	अ.क्र.	संपूर्ण नांव	वय	विद्यार्थ्याशी असलेले नाते	व्यवसाय	एकूण वार्षिक उत्पन्न	यापूर्वी राज्य/केंद्र शासनाच्या परदेश शिष्यवृत्तीचा लाभ		

						घेतलेला आहे का?
१			स्वतः:			
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
			एकूण वार्षिक उत्पन्न			
२	विद्यार्थी वगळून कुटुंबातील इतर व्यक्तीने परदेश शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेतला असल्यास:-					
	i. प्रवेशाचे वर्ष-					
	ii. प्रवेश घेतलेले विद्यापीठ व देशाचे नाव-					
	iii. महाराष्ट्र शासन-केंद्र शासन किंवा इतर राज्य					
(इ) परदेशातील शैक्षणिक संस्थेतील/विद्यापीठातील प्रवेशाबाबत माहिती:-						
१	(अ) विद्यार्थ्यने प्रवेश घेतलेल्या परदेशातील विद्यापीठाचे नाव:-					
	(ब) QS World University Ranking सन मे, २०२४ चे नमूद करावे					
	(क) विद्यार्थ्यने प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव:-					
	(ड) अभ्यासक्रमाचे स्वरूप (पुर्णवेळ /अर्धवेळ/online/ Executive) यापैकी कोणता ते नमूद करावे.					
	(इ) अभ्यासक्रमाचा किमान कालावधी:-					
	(फ) विद्यापीठ प्रवेश दिनांक:-					
	(ग) परदेशातील विद्यापीठाच्या पत्रव्यवहाराचा संपूर्ण पत्ता:-					
	(घ) परदेशातील विद्यापीठाचा दूरध्वनी क्रमांक (ISD कोडसह) :-					
	(ह) परदेशातील विद्यापीठाचा ई-मेल:-					
(फ) ऑफर लेटरनुसार परदेश शिक्षणासाठीचा खर्च:-						
१	विद्यार्थ्याने परदेशातील अभ्यासक्रमासाठी भरलेल्या / भरावयाच्या फी (शुल्क) चा तपशील	एका वर्षाचा खर्च	संपूर्ण अभ्यासाक्रमाचा खर्च			

		विदेशी चलनात (₹)	भारतीय चलनात (₹)	विदेशी चलनात (₹)	भारतीय चलनात (₹)
	शिक्षण फी- परीक्षा फी- नोंदणी फी- जेवणाचा / राहण्याचा खर्च- विमा खर्च- व्हिसा खर्च - अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक असलेला इतर खर्च (तपशील जोडावा)				
	एकूण सर्व खर्च		₹		₹
२	विद्यार्थ्याला खालीलपैकी मंजूर झालेल्या/प्राप्त होणाऱ्या बाबींचा तपशील- १. विद्यापीठातील इतर शिष्यवृत्ती २. Fellowship ३. Graduate Teacher Assistance ship ४. इतर मानधन ५. Campus job/library				

आम्ही असे जाहीर करतो की, वर सादर केलेली सर्व माहिती संपूर्णतः सत्य आहे ही माहिती खोटी आढळल्यास अर्जदार सदर शिष्यवृत्तीस अपात्र ठरेल. तद्वतच या योजनेशी संबंधीत शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार कारवाईस पात्र राहील. शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय, परिपत्रके, अटी व शर्ती मला बंधनकारक असतील. मी अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी परदेश शिष्यवृत्ती योजना या योजनेतील शासन निर्णय व नियमावली वाचली असून त्यामध्ये नमूद सर्व भाग, प्रतिज्ञापत्र, ना हरकत पत्र, Surety Bond व इतर आवश्यक बंधपत्रे व हमीपत्रे सादर करण्यास हरकत नाही व ती सर्व मी सोबत सादर करीत आहे. सदर शासन निर्णय दि. २३.११.२०२३ मधील "कर्तव्यात कसुर" हा परिच्छेद मी वाचून समजून घेतला आहे व तो मला मान्य असून मी सर्व बाबींचे पालन करीन व भारत देशाची कोणत्याही प्रकारची नामुष्की परदेशात होईल असे गैरवर्तन वा गैरकृत्य मी करणार नाही, याबाबत याद्वारे मी हमी देत आहे. माझी निवड झाल्यास मी तात्काळ परदेशातील भारतीय दुतावासाशी संपर्क करून तेथे माझी नोंदणी करून ती आपणास त्वरीत सादर करेन.

ठिकाण :

पालकाची सही :

विद्यार्थ्याची सही :

दिनांक : / /२०२४

पालकाचे नांव :

विद्यार्थ्याचे नांव

परिशिष्ट- ब

(टिप- निवडीनंतर सादर करावयाचे आहे.)

(रु. ५००/- च्या स्टॅम्प पेपर वर करणे)

अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता विशेष अध्ययन करण्यासाठी परदेशी शिष्यवृत्ती योजनेसाठीचे

(सन २०२४-२५)

-हमी पत्र-

१. मी ----- राहणार -----

----- येथे राहत असून माझी महाराष्ट्र शासनाच्या अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता विशेष अध्ययन करण्यासाठी परदेशी शिष्यवृत्ती योजने अंतर्गत परदेशातील (देशाचे नाव) ----- येथे (विद्यापीठाचे नाव) -----

----- या विद्यापीठात (कालावधी) ----- वर्षाच्या (अभ्यासक्रमाचे नाव) -----
----- या अभ्यासक्रमासाठी सन ----- या वर्षाकरिता परदेश शिष्यवृत्तीसाठी निवड झाली आहे. त्या अनुषंगाने मी आयुक्त समाज कल्याण पुणे यांना खालीलप्रमाणे हमी देत आहे.

२. मी सद्यस्थितीत ----- येथे नोकरीस असून सदर कार्यालयातील प्रशासकीय बाबी उदा. रजा, वेतन आणि इतर सेवेच्या बाबी या स्वतः प्रत्यक्षपणे निराकरित करेल यासाठी कोणत्याही प्रकारची सवलत शासनाकडून घेणार नाही. (नोकरी करणाऱ्यांसाठी लागू)

३. अर्जात नमुद केलेला अभ्यासक्रम विहीत कालावधीत पुर्ण करणे माझ्यावर बंधनकारक राहील. सदर अभ्यासक्रम पुर्ण करण्यासाठी वाढीव कालावधीची मागणी करणार नाही.

४. मला शासनाने मंजूर केलेल्या परदेशातील विद्यापीठ व शैक्षणिक अभ्यासक्रमात मी परस्पर बदल करणार नाही.

५. अर्जासोबत सादर केलेले कागदपत्रे / प्रमाणपत्रे हे खोटे व बनावट असल्याचे आढळून आल्यास शिष्यवृत्ती पोटी मिळालेली सर्व रक्कम व्याजासह परत करण्याची हमी देत आहे.

६. कोणत्याही कारणास्तव अभ्यासक्रम अर्धवट सोडल्यास शासनातर्फे मला अदा करण्यात आलेली शिष्यवृत्तीची सर्व रक्कम व्याजासह कुटुंबाच्या मालकीच्या / जामिनदार यांच्या स्थावर मालमत्तेमधून एक रक्कमी भरपाई करण्याची अथवा वसुल करण्याची हमी देत आहे.

७. परदेशामध्ये शिक्षण घेत असतांना काही कारणास्तव राज्य शासनाच्या पुर्व परवानगीने परदेशातून भारतात काही कालावधीसाठी वास्तव्य केले असेल तर सदर कालावधीची शिष्यवृत्तीची रक्कम मला अनुज्ञेय होणार नाही.

८. परदेश शिष्यवृत्ती अंतर्गत परदेशात शिक्षण घेत असताना जास्तीची रक्कम शासनातर्फे मला अदा झाली असल्याचे निर्दर्शनास आल्यास त्याची परतफेड करेन अथवा न केल्यास ती वसुल करणेबाबत प्रचलित कायदे व नियमानुसार कार्यवाहीस मी पात्र असेन.

९. मला शिक्षण फी व इतर फी, निर्वाह भत्ता व आकस्मिक खर्च यासाठी शासनाने निर्धारित केलेल्या दरापेक्षा कोणताही जास्तीचा खर्च अनुज्ञेय होणार नाही. निर्धारित दरापेक्षा होणारा जास्तीचा खर्च मी स्वतः अदा करेन.

१०. परदेशातील प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमामध्ये प्रत्येक वेळी उत्तीर्ण होणे माझ्यावर बंधनकारक असून तसे शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र गुणपत्रिका, प्रगती अहवाल प्रत्येक सत्रासाठी किंवा सहा महिन्यांसाठी आयुक्तालयास सादर करेन.

११. कोणतेही कारण अथवा सबवी सांगून अभ्यासक्रम पूर्ण न करणे, विहीत प्रयोजनासाठी खर्च न करणे, खर्चात काटकसर न करणे, विहीत लाभ मर्यादिपेक्षा जास्तीची मागणी परदेशात जावून करणे, कोणत्याही प्रकारचा दबाव आणणे किंवा धमकी देणे, परदेश शिष्यवृत्ती नियमावलीतील तरतूदीचे उल्लंघन करणे, परदेशातील नियम/अटी/तरतूदींचे उल्लंघन करणे, वाममार्गास लागणे, परदेशातील शैक्षणिक कालावधीत कोणत्याही प्रकारचे गैरकृत्य करणे व त्यासाठी दंड शिक्षा होणे, भारतीय राष्ट्रीयत्वास हानी पोहचवणे, भारताची बदनामी करणे या बाबी कर्तव्यातील कसूर समजण्यात येतील, कर्तव्यात कसूर केल्यास मला अपात्र ठरवून माझ्या परदेशी शिक्षणासाठी शासनाने दिलेले सर्व लाभ माझ्याकडून व्याजासह वसूल केले जातील.

१२. परदेशातील अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर मी भारतात येवून माझ्या ज्ञानाचा उपयोग देशासाठी करेन.

१३. उपरोक्त नमूद केलेला सर्व मजकुर मला मान्य असून तो मी वाचून समजून घेऊन आज दिनांक- / /२०२४ रोजी -----मुक्कामी सही केली असे वरील बाबींचे माझ्याकडून उल्लंघन झाल्यास मी भारतीय दंड संहिता कलम १९३(२), १९९, २०० व ४०६ अन्वये शिक्षेस पात्र राहील.

स्थळ :

दिनांक : / /२०२४

सही (विद्यार्थी)	सही (पालक)	सही (जामीनदार)
(फोटो)	(फोटो)	(फोटो)
संपूर्ण नांव व पत्ता दूरध्वनी क्र./ मो.क्र	संपूर्ण नांव व पत्ता दूरध्वनी क्र./ मो.क्र	संपूर्ण नांव व पत्ता दूरध्वनी क्र./ मो.क्र